

SZÉKELY KÖNYVTÁR

1111MD.30 0201

NAGY KOPPÁNY ZSOLT AJÁNlja SZÉKELY JÁNOS A NYUGATI HADTEST CÍMŰ KÖTETÉT

„Van a szellemnek bizonyos ökonómiája: ami egyszer már megvan, azt nem kell még egyszer megcsinálni. Mihelyt a hanyatt heverő állatetem képét valaki egyszer már tökéletesen megfogalmazta, minekünk nem kell újra vesződnünk ezzel, egyszerűen ellophatjuk tőle – erre való az idézet”, írja Székely János *A nyugati hadtest* című könyvének Pálinkásról, a (nem ok nélkül) makrancos lórol szóló elbeszélésében, majd idézi is Baudelaire *Egy dög* című versét, hogy ennek segítségével mutassa be az elpusztult állatot. Olyan könnyedén hívja ki a táblához, iskolázza le, majd pofozza fel a posztmodern t ezzel a gesztusával, hogy az embernek könny szökik a szemébe a meghatottságtól.

Én nem győzöm elégszer ismételni érdeklődő körökben ennek a gesztusnak a jelentőségét, mint ahogy volt néhány másik gesztusa is Székely Jánosnak, amely megérdemli a figyelmet – sőt a mostaninál is nagyobb érdekelne. De a könyvhöz visszatérve: *A nyugati hadtest* nem klasszikus háborús regény, jóllehet van itt minden, aminek egy klasszikus háborús regényben lennie kell, olyan kitekintéssel is, például az összezárt fiutársaságok egymással kegyetlenkedő szokásaira, amely *A város és a kutyák* vagy az *Iskola a határon* „legszebb” pillanatait idézi.

Mégsem háborús regény, hanem filozofikus mű: Székely János mondatai és megfigyelései egyfelől pontosak, mint egy lézerszike (sokszor csupán egy-egy jól elhelyezett szóval képes mögöttes tartalmak egész halmazát érzékeltetni; például a skót származású Glen vezérőrnagyról szólva említi annak „fehér, ösztövé” lábát, amely „pikánsan és esendően villant ki olykor a szoknya alól”, vagy szintén a hadifogyótábor őrző skótokat így jellemzi: „ezek a nemzeti látszatfüggetlenségüket fitogtató operettkatonák”), másfelől soha nem rettennek meg attól, hogy minden egyszerű történelemből erőködés nélkül eljussanak a teljes mértékben és következetesen végigvitt filozófiai végkövetkeztetéseikig. *Okos* könyv *A nyugati hadtest*, amely a filozófia, a lét és a sors alapvető kérdéseinek megválaszolására tesz érvényes kísérletet; legtöbbször talán a szabad akarat, a szabad választás kérdéseit tisztázza.

De minek is magyarázok itt? Hiszen „van a szellemnek bizonyos ökonómiája: ami egyszer már megvan, azt nem kell még egyszer megcsinálni. Mihelyt a...” konzekvenciát „...valaki egyszer már tökéletesen megfogalmazta, minekünk nem kell újra vesződnünk ezzel, egyszerűen ellophatjuk tőle – erre való az idézet”. Idézzük hát (az *Amikor nyakon öntöttek* című elbeszélésből) az egyik legfontosabb végkövetkeztetést: „Két tűz között állasz, két út áll előtted, mindössze kettő, s hogy kedvedre választhatsz a rossz meg a rosszabb között – ez épp a szabadság.”

